

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 14/2547

นายมีชัย มังคล้าย นางสาวลำพูน สุขใส นางสาวนันทนวล โจทก์ร่วม มณีวงศ์ กรุงเทพมหานคร ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9

ย่อ / หลักกฎหมาย

ไม่มีย่อสั้น

คำพิพากษา

(สำเนา) คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๑๔/๒๕๔๗ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๗ เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ศาลแพ่ง ระหว่าง ศาลปกครองกลาง การส่งเรื่องต่อคณะกรรมการ ศาลแพ่งส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๓) ซึ่งเป็นกรณีที่คู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้องคดีโต้แย้งเขตอำนาจของศาลที่รับฟ้องคดี และศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนั้น ข้อเท็จจริงในคดีนายมีชัย มังคล้าย นางสาวลำพูน สุขใส และ นางสาวนันทนวล มณีวงศ์ ร่วมกันเป็นโจทก์ ยื่นฟ้องกรุงเทพมหานคร เป็นจำเลยที่ ๑ และ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บี.เจ. ก่อสร้าง เป็นจำเลยที่ ๒ ต่อศาลแพ่งในคดีหมายเลขดำที่ ๕๓๓๘/๒๕๔๕ และแก้ไขคำฟ้อง ความว่า จำเลยที่ ๑ ได้ทำสัญญาว่าจ้างให้จำเลยที่ ๒ ก่อสร้างเชื่อมกันดินริมคลองตาอูฐ จำเลยที่ ๑ ได้กระทำการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ไม่ตรวจสอบระดับพื้นดินบ้านเรือนของประชาชน โดยกำหนดให้สร้างคันทับหลังเชื่อมให้อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าระดับบ้านเรือนของประชาชน เมื่อจำเลยที่ ๒ เข้าดำเนินการก่อสร้างทำให้พื้นที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวทรุดตัว เป็นเหตุให้โจทก์ทั้งสามซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดเลขที่ ๑๑๖๘๗๕ ๑๑๖๘๗๖ และ ๑๑๖๘๗๔ ตำบลทุ่งสองห้อง เขตบางเขน (ตลาดขวัญ) กรุงเทพมหานคร ตามลำดับ พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินดังกล่าวได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำละเมิดของจำเลยทั้งสอง ขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระค่าเสียหายแก่โจทก์ทั้งสาม รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การต่อสู้คดี และจำเลยที่ ๑ ให้การว่าโครงการสร้างเชื่อมพิพาทจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการระบายน้ำ และได้แย้งเขตอำนาจศาลว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองศาลแพ่งพิเคราะห์แล้วมีความเห็นว่าสัญญาระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ เพื่อก่อสร้างเชื่อมคลองตาอูฐดังกล่าว เป็นการจัดทำบริการสาธารณะ จำเลยที่ ๑ ผู้ว่าจ้างเป็นหน่วยงานปกครองกรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง ตามมาตรา ๙

วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คดีจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลปกครองกลางพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การดำเนินโครงการก่อสร้างเขื่อนตาอุฐ โดยจำเลยที่ ๑ ได้ว่าจ้างจำเลยที่ ๒ ให้เป็นผู้ก่อสร้างแทน แม้จะเป็นงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ ตามมาตรา ๘๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ก็ตาม แต่การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวก็เป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปของจำเลยที่ ๑ ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีการใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามหน้าที่นั้น ดังนั้น เมื่อโจทก์ทั้งสามอ้างว่าการก่อสร้างเขื่อนคลองตาอุฐได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ทั้งสามและถือเป็นการกระทำละเมิด แต่ไม่ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่น ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ โจทก์ทั้งสามฟ้องขอให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้ว่าจ้างให้ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้รับจ้างซึ่งได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ทั้งสาม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๘ โดยมีได้มีประเด็นโต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติผิดสัญญาหรือขอค่าบังคับให้ปฏิบัติตามสัญญาแต่อย่างใด กรณีพิพาทในคดีนี้จึงมีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำวินิจฉัย ปัญหาที่จะต้องพิจารณา คือ คดีฟ้องเรียกค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการก่อสร้างเขื่อนกันดิน อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้โจทก์ซึ่งเป็นเอกชนยื่นฟ้องกรุงเทพมหานครเป็นจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นนิติบุคคล และมีหน้าที่บำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๘๙(๖) กรุงเทพมหานครจึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ และเป็นข้อพิพาทระหว่างเอกชนกับหน่วยงานทางปกครอง อย่างไรก็ตาม ข้อพิพาทในมูลละเมิดระหว่างเอกชนกับหน่วยงานทางปกครอง อันอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองนั้น จะต้องเป็นการกระทำละเมิดอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องสรุปได้ว่า จำเลยที่ ๑ ว่าจ้างจำเลยที่ ๒ ให้ทำการก่อสร้างเขื่อนกันดินบริเวณริมคลองตาอุฐ แต่จำเลยทั้งสองไม่ใช้ความระมัดระวังในการดำเนินการก่อสร้าง โดยจำเลยที่ ๑ กำหนดระดับของคันทับหลังเขื่อนอยู่ในระดับต่ำกว่าพื้นดิน ทำให้ดินในที่ดินของโจทก์ทั้งสามไหลออกจากที่ดิน เป็นเหตุให้บ้านเรือนของโจทก์ทั้งสามได้รับความเสียหาย คดีมีประเด็นปัญหาต้องวินิจฉัยว่า เหตุละเมิดเกิดจากการออกแบบกำหนดระดับคันทับหลังเขื่อนหรือไม่ เมื่อจำเลยที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการบำรุงรักษาทางระบายน้ำ การจัดให้มีและก่อสร้าง ตลอดจนการออกแบบเขื่อนดังกล่าว ก็เพื่อประโยชน์ในการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมของกรุงเทพมหานคร การกระทำตามฟ้องจึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของจำเลยที่ ๑ เมื่อก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่ผู้อื่น จึงเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คดีเรียกค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการก่อสร้างเขื่อนกันดินระหว่าง นายมีชัย มังคล้าย ที่ ๑ นางสาวลำพูน สุกใส ที่ ๒ นางสาวนิมมวล มณีวงษ์ ที่ ๓ โจทก์

กรุงเทพมหานคร ที่ ๑ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บี.เจ. ก่อสร้าง ที่ ๒ จำเลย อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลปกครอง ซึ่งในคดีนี้ได้แก่ ศาลปกครองกลาง (ลงชื่อ) อรรถนิติ ดิษฐอำนาจ (ลงชื่อ)
เฉลิมชัย เกษมสันต์ (นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ) (หม่อมหลวงเฉลิมชัย เกษมสันต์) ประธานศาลฎีกา
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลยุติธรรม (ลงชื่อ) อภิขราทร จุฬารัตน (ลงชื่อ) อัครวิทย์ สุมาวงศ์
(นายอภิขราทร จุฬารัตน) (นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์) ประธานศาลปกครองสูงสุด กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิของศาลปกครอง (ลงชื่อ) พลโท อัฐพร เจริญพานิช (ลงชื่อ) พลโท อาชวัน
อินทรเกสร (อัฐพร เจริญพานิช) (อาชวัน อินทรเกสร) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิของศาลทหาร (ลงชื่อ) พรชัย รัศมีแพทย์ (นายพรชัย รัศมีแพทย์) กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ ๔

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/14/2547>